

Sygn. akt I ACa 1021/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Bogdan Świerczakowski

Sędziowie: SA Ewa Kaniok (spr.)

SO del. Adrianna Szewczyk-Kubat

Protokolant: sekretarz sądowy Sławomir Mzyk

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko S. P.

o zapłatę 100.000 zł

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie

z dnia 15 marca 2016 r., sygn. akt II C 186/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w części w ten sposób, że zasądza od S. P. na rzecz J. K. kwotę 5000 (pięć tysięcy) złotych i nie obciąża powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. nie obciąża powoda kosztami procesu za II instancję;

IV. przejmuje na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie nieuiszczoną opłatę od apelacji.

Adrianna Szewczyk-Kubat Bogdan Świerczakowski Ewa Kaniok

Sygn. akt I ACa 1021/16

UZASADNIENIE

J. K. wniósł o zasądzenia na jego rzecz od S. P. kwoty 200.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz 100.000,00 zł na rzecz „(...) w L. k/W.”.

W uzasadnieniu wskazał, że kwota 200.000,00 zł jest mu należna tytułem zadośćuczynienia za poniesione straty moralne, rzeczowe i zdrowotne po przebytych w czerwcu 2010 r. zawale oraz za nazywanie go przez pozwanego „bezdolnym” na portalu internetowym (...). Natomiast kwota 100.000,00 zł powinna zostać zasądzona w związku

z podaniem przez pozwanego fałszywych danych w pismach procesowych kierowanych w sprawie o sygn. akt IV CA 1145/11.

Pismem procesowym z dnia 08 marca 2012 roku powód wskazał, że zarówno kwota 200.000,00 zł, jak i kwota 100.000,00 zł rozumiane są jako zadośćuczynienie za szykany, znieważenia i straty moralne oraz podawanie przez pozwanego nieprawdziwych informacji w pismach procesowych, w trakcie przewodu Sądowego w sprawie Sądu Rejonowego o sygn. akt. I C 1445/14.

Pozwany wniósł o oddalenie żądania w całości.

Pismem procesowym z dnia 25 lipca 2013 roku, profesjonalny pełnomocnik powoda wskazał, że podstawę prawną żądania pozwu stanowi art. 415 k.c. oraz sformułował tezy dowodowe na okoliczność wyrządzenia szkody przez pozwanego, o której mowa w art. 415 k.c.

Wyrokiem z dnia 15 marca 2016 r. Sąd Okręgowy Warszawa#Praga w Warszawie w punkcie pierwszym oddalił powództwo, w punkcie drugim zasądził od powoda J. K. na rzecz S. P. kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że powód, na podstawie umowy najmu lokalu mieszkalnego z dnia 1 czerwca 2004 r. zawartej pomiędzy nim a poprzednim właścicielem nieruchomości K. B. zajmował lokal mieszkalny nr (...) znajdujący się w nieruchomości budynkowej w W. przy ul. (...). Pozwany wypowiedzeniem z dnia 7 października 2008 roku nie wypowiedział skutecznie stosunku najmu na podstawie obowiązujących przepisów.

Pozwany jest właścicielem lokalu mieszkalnego nr (...) znajdującego się w nieruchomości budynkowej nr (...) przy ul. (...) w W.. W nieruchomości tej po zmianie właściciela doszło do licznych zdarzeń: odcięcia wody, pożaru i wielokrotnego zalania. Stan budynku jest tak zły, że pozwany uzyskał decyzję o rozbiórce. W ocenie powoda były to okoliczności uniemożliwiające dalsze zamieszkiwanie w tym mieszkaniu, co spowodowało, że w lipcu 2011 powód opuścił je, choć pozostawił tam część swoich rzeczy.

Sąd Okręgowy ustalił, że powód, od lipca 2011 roku nie zamieszkuje już w lokalu nr (...) przy ul. (...), zamieszkuje obecnie w G., a do mieszkania na (...) przyjeżdża sporadycznie.

Sąd Okręgowy stwierdził, że powód ostatecznie zgodnie z treścią pisma z dnia 23 lipca 2013 r. domagał się odszkodowania, jako dowody wskazując orzeczenia Sądu Rejonowego dotyczące wypowiedzenia umowy najmu lokalu. Na okoliczności szkody i wysokości odszkodowania nie wskazał żadnych innych dowodów. Nie wskazał także sposobu wyliczenia wysokości dochodzonego odszkodowania.

Na podstawie art. 415 k.c., kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. W sprawie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym konieczne jest by powód wskazał na szkodę, którą poniósł, oraz pozostające z nią w adekwatnym związku przyczynowym zdarzenie będące jej źródłem. Zdarzenie to musi być działaniem lub zaniechaniem pozwanego albo osób, za które pozwany odpowiada, dającym się zakwalifikować jako bezprawne, a czasami także - w zależności od podstawy odpowiedzialności - jako zawinione" (wyrok SN z dnia 20 września 2013 roku sygn. akt II CSK 703/12, LEX nr 1383075). Przedmiotem oceny w niniejszym postępowaniu było stwierdzenie rzeczywistego spełnienia przesłanek określonych w art. 415 k.c., których wystąpienie pozwalałoby uczynić zadość żądaniu powoda.

Zdaniem Sądu powód nie udowodnił, że pozwany wyrządził mu szkodę i że szkoda ta pozostaje w związku przyczynowym z działaniami pozwanego. Samo powoływanie się na wyroki Sądu Rejonowego w sprawach o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia umowy najmu w żaden sposób nie spełnia wymogu udowodnienia dochodzonego roszczenia i nie wykazuje aby zachodził związek przyczynowy między tymi działaniami, a szkodą jaką miałby ponieść powód. Nadto powód w żaden sposób nie udowodnił także w jakiej wysokości i stopniu miałaby taka szkoda po jego stronie nastąpić, nie wskazał dowodów np. z dokumentów, które miałyby świadczyć o wystąpieniu rzeczywistego

uszczerbku w jego majątku lub interesach. Brak jest jakiegokolwiek wyliczenia, które stanowiłoby podstawę dla kalkulacji mającej na celu określenie wysokości żądania. Nie wiadomo jaki miałyby to być ubytek lub uszczerbek, gdyż nawet w toku przesłuchania w charakterze strony powód nie wyjaśnił tych kwestii, dlatego powództwo uległo oddaleniu.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i 2 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości i zarzucił naruszenie:

- 1) art. 193 k.p.c. poprzez przyjęcie, że pismem z dnia 5 lipca 2013 r. doszło do zmiany powództwa w niniejszej sprawie, a w konsekwencji nierozpoznanie istoty sprawy,
- 2) art. 230 k.p.c. poprzez pominięcie w ustaleniach faktycznych części okoliczności niezaprzeczonych przez stronę pozwaną,
- 3) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez wydanie orzeczenia z pominięciem części zebranego w sprawie materiału dowodowego, jak również poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego polegające na przyjęciu, że Powód nie wykazał, że Pozwany dopuścił się zachowań, które można ocenić jako naruszenie dóbr osobistych Powoda,
- 4) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegające na przyjęciu nieudowodnienia okoliczności, które zebrany w sprawie materiał potwierdzał,
- 5) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez uzasadnienie wyroku bez wskazania przyczyn, dla których części dowodów nie wzięto pod uwagę.

W zakresie prawa materialnego zarzucił naruszenie:

- 1) art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 23 i art. 448 k.c. poprzez ich niezastosowanie, podczas gdy działania Pozwanego i jego wypowiedzi kierowane do Powoda naruszały godność, dobre imię i inne dobra osobiste powoda,
- 2) art. 445 k.c. poprzez niezastosowanie, podczas gdy zachowanie Pozwanego doprowadziło do rozstroju zdrowia Powoda,
- 3) art. 102 k.p.c. przez jego niezastosowanie, podczas gdy okoliczności sprawy uzasadniały odstąpienie od obciążania Powoda kosztami postępowania.

W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i o zasądzenie kosztów niniejszego postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 20 września 2017 r. pełnomocnik powoda sprecyzował zakres zaskarżenia i wartość przedmiotu zaskarżenia. Wskazał, że skarży wyrok w części tj. w zakresie oddalającym powództwo o kwotę 100.000 zł., której domaga się tytułem zadośćuczynienia za rozstrój zdrowia, naruszenie godności i dobrego imienia przejawiające się w nękanii powoda działaniami polegającymi na utrudnieniach w korzystaniu z lokalu mieszkalnego polegających na odcięciu wody i elektryczności i nachodzeniu, żeby powód lokal opróżnił.

Apelacja jest uzasadniona w części i pociąga za sobą częściową zmianę wyroku na podstawie art. 386 par. 1 k.p.c., w pozostałym zakresie jest bezzasadna i podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Trafny jest zarzut naruszenia przez sąd I instancji art. 193 par. 2 k.p.c. Wbrew stanowisku sądu I instancji, z treści pisma powoda z 30.07.2013r. (k.190) nie wynika aby powód zmienił powództwo w ten sposób, że wystąpił z nowym

roszczeniem zamiast roszczenia pierwotnego. W piśmie tym nie ma wzmianki o cofnięciu dotychczasowego żądania zasądzenia od pozwanego stosownej kwoty z tytułu strat moralnych (k.36 pismo powoda). Po wniesieniu pisma z 30.07.2013 r. powód będąc przesłuchiwanym w charakterze strony dał wyraz temu, że jego żądanie dotyczy także zasądzenia kwoty 100.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za pozbawienie wody, znęcanie psychiczne, wymeldowanie, stworzenie warunków uniemożliwiających zamieszkiwanie w lokalu. (1.58). Sąd winien był to żądanie rozpoznać w kontekście art. 24 par. 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c. albowiem pozostaje poza sporem, że wskazana przez zawodowego pełnomocnika strony podstawa prawna roszczenia nie wiąże sądu. Zgodnie z zasadą da mihi factum, dabo tibi ius, wynikającą w prawie procesowym z nałożenia na powoda jedynie obowiązku przytoczenia okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie (art. 187 § 1 pkt 2 KPC), konstrukcja podstawy prawnej rozstrzygnięcia należy do sądu. Przyjęcie przez sąd innej, niż podana przez powoda, kwalifikacji prawnej jego roszczenia nie narusza art. 321 KPC. Sąd nie może natomiast wyjść poza faktyczną podstawę pozwu, nie jest bowiem uprawniony do zamiany podstawy faktycznej powództwa.

Na rozprawie apelacyjnej powód, wobec złożenia oświadczenia o zaskarżeniu wyroku w części, określił podstawę faktyczną żądania objętego apelacją. Sąd Apelacyjny uprawniony był do orzeczenia jedynie o roszczeniu wynikającym z tej podstawy faktycznej. Skoro powód nie zaskarżył wyroku w części oddalającej powództwo o odszkodowanie za szkodę majątkową, kontrola sądu II instancji w tym zakresie była niedopuszczalna.

Sąd Apelacyjny ustalił, że pozwany od 2.10.2008r. jest właścicielem nieruchomości budynkowej nr (...) przy ul. (...) w W. (k.197). Powód, na podstawie umowy najmu lokalu mieszkalnego z dnia 1 czerwca 2004 r. zawartej pomiędzy nim a poprzednim właścicielem nieruchomości K. B. zajmował lokal mieszkalny nr (...) znajdujący się w w/w nieruchomości (k.203-204 umowa). Pismem z dnia 4.05.2011r. pozwany zawiadomił powoda, że zgodnie z decyzją zezwalającą na rozbiórkę budynku należy opuścić ten budynek do dnia 22.05.2011r. (k.55 pismo). W czerwcu 2010r. w budynku wybuchł pożar, zapalił się strych, zniszczeniu uległa znaczna część dachu (k.279). Pozwany nie przystąpił do naprawy. W kwietniu 2010 r. pozwany uzyskał opinię Instytutu (...) wskazującą, iż przeprowadzenie zwykłego remontu przy zachowaniu aktualnych rozwiązań funkcjonalnych jest niecelowe (k.248) a we wrześniu 2010 r. uzyskał opinię w/w Instytutu, że dalsza eksploatacja budynku wymaga naprawy dachu przez wymianę, wzmocnienie lub uzupełnienie konstrukcji więźby dachowej i że niewykonanie naprawy spowoduje degradację budynku oraz stan zagrożenia dla ludzi i mienia (k.265). Mieszkanie pozwanego było zalewane, pojawił się grzyb. (k.181- 182). W dniu 14.06.2011 pozwany odciał dopływ wody do budynku. Powód musiał przynosić wodę w bańkach z odległości około 2 km. W związku z powyższym powód złożył zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej dla Warszawy – Pragi o popełnieniu przez pozwanego przestępstwa (k.56). W dniu 18.06.2010r. powód został przyjęty na oddział kardiologii w (...) w G. z powodu ostrego zespołu wieńcowego (k.57). Od 24.10.1995r. Powód pozostaje pod opieką Poradni (...), gdzie leczy się z powodu choroby wieńcowej i stanu po zawale mięśnia sercowego (k.91). W 2011 r. Pozwany wystąpił do Zakładu (...) o odcięcie dopływu energii elektrycznej do budynku. W konsekwencji w piwnicach i korytarzach budynku nie ma energii elektrycznej. 09.02.2009r. pozwany wystąpił o eksmisję powoda z zajmowanego lokalu mieszkalnego (k.195). Wyrokiem z 20.12.2011r. w sprawie II C 76/09 Sąd Rejonowy dla Warszawy - Pragi – Południe w Warszawie oddalił powództwo S. P. przeciwko J. i B. K. o eksmisję z lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy ul. (...) w W. wskazując, że wypowiedzenie umowy najmu jest nieważne albowiem nie wskazywało żadnej przyczyny (k.129-133 i k.178 i 270). W dniu 16 listopada 2011r. w sprawie I C 908/11 wydany został wyrok, na mocy którego ustalono, że wypowiedzenie dotychczasowej wysokości czynszu dokonane przez S. P. pismem z dnia 7 października 2008 r. ze skutkiem na 1 listopada 2008r. jest nieważne (k.269).

Wobec odcięcia dopływu wody do lokalu mieszkalnego i pogarszającego się stanu budynku uniemożliwiającego zamieszkiwanie, powód zmuszony był do wynajęcia mieszkania w G. (k.181). Lokal mieszkalny przy ul. (...) opuścił w lipcu 2011r. ale pozostawił tam część swoich rzeczy.

W 2014r. pozwany ponownie wypowiedział powodowi najem lokalu mieszkalnego (k.305). Pozwany dysponuje decyzją nr (...) z dnia 4.04.2011r. zezwalającą na rozbiórkę budynku mieszkalnego przy ul. (...) (k.307). W związku

z odcięciem dopływu wody do budynku powód przeżył stres, uznał że pozwany znęca się nad nim moralnie i stwarza warunki uniemożliwiające mu zamieszkiwanie w lokalu (zeznania powoda k.351 nagranie 1.58 i dalej i k. 180).

Powyższy stan faktyczny Sąd Apelacyjny ustalił w oparciu o załączone do akt dokumenty powołane w treści uzasadnienia, oraz częściowo w oparciu o zeznania powoda i pozwanego złożone przed sądem I instancji. Dokumenty, na których sąd się oparł nie były kwestionowane.

Sąd Apelacyjny przyjął, iż powód nie udowodnił, że pozwany wymontował bramę wjazdową do budynku i skrzydło drzwi wejściowych, że powyjmował okna na pierwszym piętrze i drzwi do suszarni na strychu budynku, że nachodził powoda i że używał w stosunku do niego słów wulgarnych, albowiem poza swoimi twierdzeniami powód nie przedstawił na powyższe okoliczności żadnych dowodów, zaś pozwany twierdzeniom powoda zaprzeczył. W tej sytuacji dowód z przesłuchania stron nie jest wystarczający do ustalenia, że w/w okoliczności wskazane przez powoda miały miejsce. Powód nie udowodnił także, że schorzenia, na które cierpi pozostają w adekwatnym związku przyczynowym z odcięciem dopływu wody do budynku przy ul. (...) w W.. Jak wynika z zaświadczenia na k.91 powód pozostaje pod opieką Poradni (...) z powodu choroby wieńcowej i stanu po zawale mięśnia sercowego od października 1995r. Powód nie wnosił o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność, iż jego pobyt w szpitalu w czerwcu 2010r. na oddziale kardiologii w (...) w G. z powodu ostrego zespołu wieńcowego spowodowany był zachowaniem pozwanego, bądź że pozostaje w związku z tym zachowaniem. Z przedłożonego zaświadczenia wynika, że powód cierpi na zespół metaboliczny i nadciśnienie tętnicze oraz, że wypisany został do domu z zaleceniami systematycznego leczenia kardiologicznego (k.57). Na podstawie tego zaświadczenia nie ma zatem podstaw do przyjęcia, że choroba powoda pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z działaniami pozwanego.

Pozwany przyznał, że odciął dopływ wody do budynku mieszkalnego w czerwcu 2011r. i twierdził, że powyższe spowodowane zostało awarią tj. pęknięciem rur w ścianie budynku i niemożnością zlokalizowania miejsca przecieku. Sąd Apelacyjny przyjął, że pozwany nie udowodnił, iż miała miejsce awaria wodociągu doprowadzającego wodę do budynku, bądź instalacji wodnej w budynku oraz, że zlokalizowanie i usunięcie przecieku nie było możliwe. Pozwany nie przedstawił żadnych dowodów na poparcie swego twierdzenia a powód twierdzeń pozwanego nie przyznał.

Rację ma powód, że działanie pozwanego w postaci odcięcia dopływu wody do budynku związane było z uzyskaniem przez niego decyzji zezwalającej na rozbiórkę budynku mieszkalnego przy ul. (...) i że celem takiego działania było zmuszenie powoda do opuszczenia budynku bez dostarczenia mu lokalu zastępczego. Dopóki powód i inni lokatorzy dysponującymi umowami najmu nie wyprowadzili się z zajmowanych lokali mieszkalnych pozwany nie mógł przystąpić do rozbiórki budynku, albowiem groziłoby to niebezpieczeństwem dla ludzi w nim zamieszkujących. Pozwanemu zależało na jak najszybszej rozbiórce budynku gdyż chciał zrealizować na przedmiotowej nieruchomości nową inwestycję w postaci dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych z usługami na parterze i garażem podziemnym (k.88). Brak jest podstaw do przyjęcia, że naprawa pękniętych rur nie była możliwa. Pozwany nawet nie podjął próby usunięcia awarii, pomimo iż miał świadomość, że odcięcie dopływu wody do budynku znacznie utrudni lokatorom dalsze zamieszkiwanie w tym budynku, oraz pomimo tego, że ciążył na nim obowiązek naprawy zgodnie z art. 662 par. 1 k.c.

Nietykalność mieszkania jest dobrem osobistym wskazanym w katalogu zawartym w art. 23 k.c. Dobro to obejmuje ochronę przed bezprawnym fizycznym wtargnięciem do mieszkania lub przed nieuprawnioną odmową jego opuszczenia. W orzecznictwie sądowym uznaje się jednak, że naruszenie tego dobra nie ogranicza się tylko do fizycznej ingerencji osób trzecich w mir domowy, lecz może polegać także na „bezprawnym wtargnięciu takich osób w sferę określonego stanu psychicznego i emocjonalnego, jaki daje człowiekowi poczucie bezpiecznego i niezakłóconego korzystania z własnego mieszkania, stanowiącego centrum aktywności życiowej, z którą związana jest prywatność każdej osoby” (por wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2009 r. II CSK 513/08, czy z dnia 21 kwietnia 2010 r., V CSK 352/09). Dokonując wykładni pojęcia nietykalności mieszkania, jako dobra osobistego należy przyjąć jego szerokie rozumienie, nie ograniczające się do zakresu pojęcia „miru domowego”. W art. 23 KC chodzi niewątpliwie o ochronę pewnej sfery życia prywatnego człowieka, jego mieszkania i prawa do spokojnego korzystania z niego oraz poczucia bezpieczeństwa wynikającego z posiadania mieszkania (domu) i przeświadczenia, że nikt bez podstawy

prawnej nie tylko nie wtargnie do jego mieszkania, lecz również nie zakwestionuje jego prawa do zamieszkiwania w nim. Takie rozumienie nietykalności mieszkania zgodne jest z przyjętą przez Europejski Trybunał Praw Człowieka wykładnią art. 8 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284), stanowiącego, że każdy ma prawo do poszanowania swojego życia prywatnego i rodzinnego, swojego mieszkania i swojej korespondencji. Wykładnia ta jest szeroka i uwzględnia nie tylko aspekt fizyczny prawa do domu w znaczeniu prawa do rzeczywistej przestrzeni fizycznej, ale wskazuje również na prawo do spokojnego korzystania z domu. Trybunał przyjmuje, że naruszenia prawa do poszanowania mieszkania nie ograniczają się do materialnych lub fizycznych naruszeń, takich jak nieuprawnione wejście do mieszkania, lecz obejmują także naruszenia, które nie są materialne ani fizyczne (między innymi wyrok ETPCz z dnia 16 listopada 2004 r. 4143/02). W wyroku z dnia 24 maja 2007 r. 32718/02 ETPCz wskazał między innymi, że długotrwałe zagrożenie eksmisją z mieszkania, pozostawanie w stanie niepewności co do otrzymania od Państwa mieszkania zastępczego, stanowi naruszenie prawa do mieszkania.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2011 r. II CSK 160/11 prawo do niezakłóconego korzystania z energii elektrycznej nie jest dobrem osobistym. Prawo takie, mimo powszechnego charakteru elektryfikacji, wynikającego z regulacji przyjętych w art. 5a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm.), jest realizacją dostępu do dóbr cywilizacyjnych, ułatwiających i uprzyjemniających codzienne bytowanie, ale utrata możliwości korzystania z elektryczności nie godzi w podstawowe atrybuty człowieka. Utrudnia i komplikuje jedynie jego życie, jednak zapobieżenie tym niewygodom jest możliwe, chociaż wiąże się z wydatkami. W ocenie Sądu Apelacyjnego w sposób analogiczny należy traktować prawo do niezakłóconego korzystania z bieżącej wody. W okolicznościach niniejszej sprawy pozbawienie powoda możliwości korzystania z dostępu do bieżącej wody w wynajętym mieszkaniu było jednak czymś więcej niż tylko pozbawieniem powoda dostępu do dóbr cywilizacyjnych. Miało charakter ewidentnej sztykany, zaś zważywszy na wiek i stan zdrowia powoda (schorzenie narządu ruchu) i cel działania sprawcy (zmuszenie lokatora do wyprowadzenia się z mieszkania) stanowiło udrczenie. Pozwany nie wykazał, że było to działanie zgodne z prawem, nie obalił zatem wynikającego z art. 24 par. 1 k.c. domniemania bezprawności. Nie ulega także wątpliwości, że było to działanie zawinione. Odcięcie dopływu wody było w ocenie Sądu Apelacyjnego działaniem niehumanitarnym i jako takie może być uznane za naruszające godność powoda. Takie zachowanie pozwanego w połączeniu z innymi jego działaniami tj. bezprawnym wypowiedzeniem dotychczasowej wysokości czynszu, wystąpieniem z bezzasadnym powództwem o eksmisję z lokalu, wezwaniem do opuszczenia budynku w związku z decyzją zezwalającą na jego rozbiórkę bez zapewnienia powodowi lokalu zastępczego stanowiło naruszenie nietykalności mieszkania, zakłócało prawo spokojnego korzystania z lokalu mieszkalnego będącego jedynym mieszkaniem powoda. Pozwany bezprawnie wtargnął w sferę stanu psychicznego i emocjonalnego, powoda jaki dawało mu poczucie bezpiecznego i niezakłóconego korzystania z mieszkania, stanowiącego centrum jego aktywności życiowej. Spełnione zatem zostały przesłanki z art. 24 par.1 k.c. w zw. z art. 448 k.c.

Sąd Apelacyjny przyjął, że odpowiednią sumą rekompensującą powodowi krzywdę związaną z naruszeniem dobra osobistego w postaci prawa do niezakłóconego korzystania z mieszkania jest kwota 5000 zł. Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym i zasądził w/w kwotę od pozwanego na rzecz powoda. Powyższa kwota zasądzona została bez odsetek albowiem nie zostały one objęte żądaniem pozwu.

Z uwagi na częściowe uwzględnienie powództwa oraz sytuację materialną i życiową powoda a także aby nie niweczyć pozytywnego skutku rozstrzygnięcia, Sąd Apelacyjny nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego na zasadzie art. 102 k.p.c.

Dalej idąca apelacja powoda uległa oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Kwota 100.000 zł. dochodzona przez powoda jest kwotą rażąco wygórowaną i nie odpowiadającą aktualnej stopie życiowej społeczeństwa oraz zakresowi krzywdy doznanej przez powoda. Należy mieć na uwadze fakt, że eksmisja powoda ze spornego lokalu w dalszej perspektywie czasu była nieunikniona. Pozwany uzyskał decyzję zezwalającą na rozbiórkę budynku mieszkalnego ze względu na jego zły stan techniczny. Istniały zatem podstawy faktyczne do rozwiązania najmu. Nie zostało wykazane, że to pozwany wskutek własnych zaniedbań doprowadził budynek do stanu

wymagającego kapitalnego remontu lub rozbiórki. Pozwany nabył nieruchomości w październiku 2008r. przy czym w czerwcu 2010r. doszło do pożaru z nieustalonych przyczyn.

Niezależnie od powyższego powód nie udowodnił, że pozwany naruszył jego dobro osobiste w postaci zdrowia, nie wykazał, że istnieje adekwatny związek przyczynowy pomiędzy naruszeniem dobra osobistego w postaci prawa do niezakłóconego korzystania z mieszkania i pobytem powoda w szpitalu 18 czerwca 2010r. Pozwany proponował powodowi zamieszkanie w hotelu w S. ale powód nie zgodził się z uwagi na wysokość czynszu określonego na 600 zł. miesięcznie. Te wszystkie okoliczności mają znaczenie dla określenia odpowiedniej sumy zadośćuczynienia w umiarkowanych granicach. Zadośćuczynienie nie może stanowić źródła bezpodstawnego wzbogacenia pokrzywdzonego, nie jest środkiem represyjnym zaś jego głównym celem jest wyrównanie krzywdy czyli szkody o charakterze niemajątkowym. Kwota 5000 zł. w okolicznościach niniejszej sprawy spełnia ten cel w sposób dostateczny. Dlatego Sąd Apelacyjny orzekł jak na wstępie na mocy powołanych przepisów.

O kosztach procesu za II instancję Sąd Apelacyjny orzekł zgodnie z art. 102 k.p.c. zważywszy na częściowe uwzględnienie apelacji w tym fakt, iż była ona słuszna co do zasady a także z uwagi na sytuację majątkową powoda.

Ewa Kaniok Bogdan Świerczakowski Adrianna Szewczyk - Kubat